

kontakten

PERSONALTIDNING FÖR ERICSSONKONCERNEN · NR 4 · OKTOBER 1982 · ÅRGÅNG 43

Marcus Wallenberg och LM Ericsson

602980/7

Bilden togs vid 1977 års bolagsstämma, då Marcus Wallenberg lämnade posten som styrelsens ordförande i LM Ericsson. Han hade då arbetat för bolaget under 45 år.

Minnesord av Telefonaktiebolaget LM Ericssons VD Björn Svedberg:

Teknologie doktor Marcus Wallenberg avled den 13 september 1982 efter en tids sjukdom. Han blev 82 år gammal.

Marcus Wallenbergs egenskaper som människa har omvittnats bland vänner, medarbetare, i press och radio, under många år. Hans kunskap och klokhet, hans många kontakter, hans enorma arbetsförmåga, goda minne och hans intresse för att följa med tidens händelser både inom de företag som utgjorde hans intressesfär och skeendet i Sverige och utlandet.

Han har beskrivits som en patriot, han var en svensk med osedvanligt internationell överblick och i sin verksamhet som företagsbyggare speglades naturligtvis dessa egenskaper.

Som företagsbyggare var han "producent", orden är Tage Erlanders, hans intressen riktade sig mot att bygga upp svenska producerande företag med utpräglad inriktning på export.

Det är Marcus Wallenberg i den rollen jag vill uppehålla mig vid, och då framförallt hans roll i utvecklingen av LM Ericsson.

Foto: Bo Blinette

Marcus Wallenberg räddade LM Ericsson

Foto: Karl-Evert Eklund

Kung Carl-Gustaf hyste en djup beundran för Marcus Wallenberg och sökte ofta hans råd. I officiella sammanhang möttes de otaliga gånger, varav några i samband med märkeshändelser inom Ericssonkoncernen. Här sker detta 1976 på Tekniska museet, när LM Ericssons internationella teknikpris tilldelades Harold Rosen från USA. Längst till vänster ses LMEs framtid VD Björn Lundvall och – något skymd – museets chef Sigvard Strand.

Marcus Wallenberg kom 1932 in i LM Ericsson, ett företag i kris efter Kreuger-kraschen. Den aktiemajoritet som Kreuger & Toll under 1930 och 1931 förvärvat hade pantsatts hos International Telephone and Telegraph som säkerhet för lån på 11 miljoner dollar. ITT var då, som nu, en av LM Ericssons svåraste konkurrenter och situationen var minst sagt obehaglig.

Det var Marcus Wallenberg som kom till hjälp – som 32-åring kom han in i den arbetsgrupp som utsågs att försöka reda ut finansproblemen – och han blev huvudförhandlaren.

Med hjälp av en ändring i svensk lag, Lex ITT, kunde han så småningom förhandla fram ett utbyte av så många av A-aktierna i ITTs ägo mot B-aktier, att LM Ericsson förblev svenskt utan reellt utländskt inflytande.

Under 30- och 40-talen förekom flera försök från ITTs sida att på olika sätt "strypa" LM Ericssons utvecklingsmöjligheter; i samtliga fall

lyckades Marcus Wallenberg genom skicklighet och uthållighet i förhandlingarna stoppa dessa försök.

Först 1960 skrevs epilogen till denna svarta episod i företagets historia då Marcus Wallenberg, återigen efter sega förhandlingar, lyckades förvärva det totala ITT-innehavet av LM Ericsson-aktier; A-aktierna placerades på den svenska marknaden, medan B-aktierna introducerades på börsen i Europa.

Marcus Wallenbergs roll i räddningen av LM Ericsson efter Kreuger-dramat exemplifierar hans skicklighet som förhandlare och hans en-

visa övertygelse att svensk industri kunde leva och utvecklas och blomstrade. Tanken svindlar vid spekulation om vad som skulle hänt om han inte lyckats.

Marcus Wallenberg invaldes 1933 som vice ordförande i styrelsen för LM Ericsson, 1953 blev han styrelsens ordförande, vilket uppdrag han innehade till 1977. Då hade han tjänat företaget i 45 år, varav de sista 24 som ordförande.

I denna resumé finns, tycker jag, anledning att uppehålla sig något vid Marcus Wallenbergs nyckelroll i uppbyggnaden av ett antal marknader, som idag utgör kärnan i vår verksamhet.

FINLAND

I Finland hade LME intressen i interurbantrafiken genom innehav dels av aktierna (43 %) i Södra Finlands Interurbana Telefon AB (SFITAB) och dels i ett antal lokala telefonbolag.

Omkring 1930 diskuterades tele-

Med Finlands förre president Urho Kekkonen hade Marcus Wallenberg utomordentligt goda relationer. Här tar presidenten år 1968 emot LMFs jubileumsgåva – en specialtillverkad Ericofon med presidentens familjevapen.

fonfrågan i Finland. Det framstod klart, att en väsentlig åtgärd för en tillfredsställande lösning av telefonfrågan var att undanröja dualismen i statens och SFITABs verksamhet och att lägga, i första hand interurbantrafiken, under en enhetlig finsk ledning.

När det gällde att ta upp förhandlingar med den finska regeringens förhandlare var det naturligt att LME utsåg Marcus Wallenberg att leda bolagets delegation. Efter långa förhandlingar kunde slutligen ett för båda parter tillfredsställande avtal undertecknas i september 1934 om överlåtelse av LMEs telefonintressen i Finland. Den goodwill som skapats genom lösningen av den finska telefonfrågan var av stor betydelse. Den blev en viktig förutsättning för den utveckling som gjort Finland till en verkligt stor marknad för koncernens telefonsystem och övriga produkter.

MEXIKO

Marcus Wallenberg var under en rad år medlem av Mexikanska Telefonbolaget Ericsson (MTE) och senare Telefonos de México SA (Tel-mex) styrelser.

Det var hans outtröttliga arbete som efter en lång serie av stundtals dramatiska förhandlingar ledde till att de två konkurrenterna i Mexiko, LME och ITT kunde samsas. Året var 1933.

Överenskommelsen mellan bolagen kunde först efter många diskussioner undertecknas i ett tilläggsavtal i juni 1936. Avtalet innebar i stort att en enhetlig telefonservice i landet kom till stånd. Detta innebar i realiteten, att LME på sikt hade skapat förutsättningen för en kommande expansion i Mexiko. Mexiko har också under många år varit och är fortfarande en av Ericssons största marknader.

Marcus Wallenberg hade en nyckelroll i uppbyggnaden av den mexikanska marknaden. Här applåderar han invigningen i december 1973 av en ny Ericsson-fabrik i Tlalnepantla. Dåvarande presidenten Echeverría och TIMs styrelseordförande Bernardo Quintana ses i ett gratulerande handslag.

AUSTRALIEN

LM Ericssons verksamhet i Australien var blygsam fram till slutet av 1950-talet, eftersom marknaden dithills hade dominerats av andra telefonfabrikanter. Efter långvarigt och tålmodigt arbete skedde genombrottet 1959. Den australiensiska post- och telefonförvaltningen beslöt då att utbyggnaden av landets telefonväsende skulle ske med LM Ericssons telefonstationssystem.

Avtalet föreskrev att systemet skulle tillverkas inom landet, varför LME i förening med en australiensisk finansgrupp startade uppförandet av en telefonfabrik utanför Melbourne. Dessutom träffades avtal med två inhemska av konkurrenter ägda fabriker om licenstillverkning av LM Ericssons system. 1978 gjorde den australiensiska teleförvaltningen ett nytt systemval då LMEs AXE togs som standard för utbyggnad av telefonnätet.

COLOMBIA

Det första stora genombrottet i Colombia för LM Ericsson skedde år 1937, då bolaget erhöll kontrakt på 10 000 automatlinjer med nätbyggnader för Medellín — ett för sin tid mycket stort kontrakt. Därmed bröts den dominerande ställning på marknaden som innehafts av amerikanska och tyska telefonfabrikanter. Medellín-avtalet följdes av ett flertal andra större beställningar. Här ska endast nämnas 1945 års avtal med telefonförvaltningen i Bogotá avseende automatisering av huvudstaden enligt LMEs system. Kontraktet var det största som LME dithills tecknat på den fria utlandsmarknaden och var förenat med en omfattande kreditgivning.

Marcus Wallenberg drog på 1950-talet med dåvarande riksbankschefen i Colombia upp linjerna för ett kaffeavtal mellan Sverige och Colombia, varigenom levererad telefonmateriel från Sverige delvis betalades med kaffe från Colombia.

USA

Under andra världskriget blev det uppenbart att LM Ericsson måste ha tillverkning i västra hemisfären. För att uppnå tillräcklig volym erfordrades att tillverkningen skedde i USA, som var en stor potentiell marknad. Planerna ledde år 1951 till förvärv av aktiemajoriteten i The North Elec-

Forts på sidan 6.

En av Liberias presidenter var William Tubman. År 1962 besökte han LME och fick då en silverpjäs, överlämnad av Marcus Wallenberg, som minne av besöket.

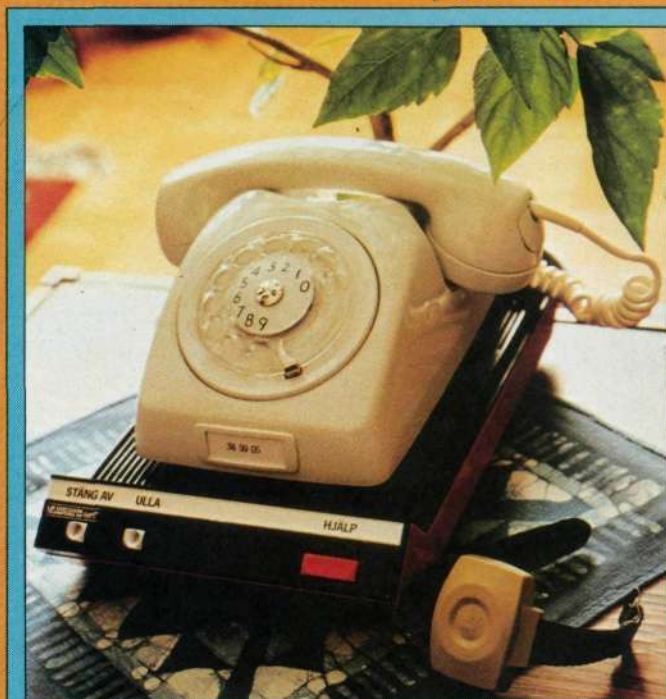
Förmånspris för koncernens personal på TRYGGHETSTELEFONEN

60 67 76

LM Ericsson Telemateriel AB (LMS) i samarbete med Securitas kommer att erbjuda privatpersoner möjlighet att abonnera på LMS trygghetstelefon.

Men innan företagen går ut med detta erbjudande på den svenska marknaden vill de ge personalen inom Ericsson och Securitas möjlighet att till förmånspris abonnera på trygghetstelefonen för föräldrars eller nära anförvants räkning. Erbjudandet gäller även anställda som gått i pension.

Förmånserbjudandet är riktat till anställda bosatta inom storstockholmsområdet (riktnumren 07 och 08). De två bolagen har beslutat börja sin provverksamhet där.

Trygghetstelefonen från LM Ericsson Telemateriel AB (LMS) används av ensamboende gamla och handikappade för att kalla på hjälp i nödsituation.

I första hand är den *avsedd för kommunal service* till människor som har möjlighet att bo kvar i sina lägenheter. Det är socialförvaltningen inom kommunen som normalt avgör vilka som ska erhålla telefonen för anslutning till en hjälpcentral.

En privat installerad trygghetstelefon kan också vara ett bra sätt att klara äldreomsorgen. Securitas larmcentral, som är bemannad dygnet runt, tar emot alla inkommande larm och vidtar de åtgärder som erfordras.

Det finns många äldre människor som känner otrygghet i sin tillvaro som ensamboende utan tillgång till snabb hjälp från omgivningen. Olycksfall, hastigt påkommen sjukdom och t o m överfall finns med i riskbilden.

Barn till ensamstående gamla känner ibland oro för sina föräldrar. Dessutom vill äldre människor oftast klara sig själva i sina egna hem.

Det är en del av bakgrunden till att LMS och Securitas kommer att marknadsföra trygghetstelefonen på den privata marknaden.

OMFATTNING OCH KOSTNAD

Den lägenhetsutrustning, som abonnemanget omfattar, består av en bärbar larmknapp, ett telefonunderställe och en elektronikbox. Understället innehåller bl a mikrofon, högtalare, förstärkare för högtalande telefonsamtal och radiomottagare för larmknappen (radiosändare).

Förmånserbjudandet för anställda hos Ericsson och Securitas innebär en abonnemangskostnad på 180 kronor i månaden. Kortaste tid för ett abonnemang är tre månader. En engångsavgift tillkommer på 250 kronor för uppläggning hos Securitas.

Den avprovade utrustningen med programmerat telefonnummer till anhöriga samt installationsanvisningar sändes per postförskott till beställaren. Belopp: 790 kronor för tre månaders abonnemang, exklusive portokostnad.

Beställaren kopplar in den erhållna utrustningen och kontrollerar att den

fungerar genom ett provlarm till Securitas.

Fabriksgaranti gäller för apparaten under tre månader. Vid fel på utrustningen görs telefonanmälan till LMS-service på nummer 08/22 31 00. Generellt gäller att felaktig apparat bytes ut.

INSTALLATION

Installationen är enkel och kan utföras av en icke fackman.

Elektronikboxen placeras på golvet i närheten av telefonapparatens väggjack. Telefonapparatens propp jackas ur och sticks in i jacken på elektronikboxen, vars två övriga jack ansluts till vägguttag för el respektive telefon. Lägenhetens telefonapparat placeras på understället. En grön lampa på stället lyser och visar att utrustningen är inkopplad.

BESTÄLLNING

Fyll i beställningssedeln nederst på nästa sida och sänd den till LMS i Stockholm.

Den som vill veta mera

om trygghetstelefonen och abonnemanget kan ta kontakt med Rune Bejkeby, Birgitta Holmestrand eller Sonia Morin hos LMS på Sveavägen 159 i Stock-

holm, telefon 08/22 31 00. Securitas ger upplysningar på telefon 08/13 10 40. Fråga efter Leif Nyström, Rune Lindberg eller Sakari Häyhtiö.

Vilka hjälpfunktioner har då trygghetstelefonen?

Vid behov av hjälp intrycks den röda "hjälpknappen" i telefonunderstället eller också larmar man genom att använda den bärbara larmknappen, tex om man befinner sig i badrummet.

Larmcentralen hos Securitas upprings då automatiskt och den röda lampan tänds i telefonunderstället. Larmcentralens mottagningsutrustning registrerar larmet. Samtidigt som en samtalsförbindelse kopplas upp ser personalen i ett register, vem som utlöst larmet.

Jourhavande på larmcentralen anropar över högtalaren i telefonunderstället den som larmat. Ett högtalande samtal kan sedan föras mellan den uppringande och larmcentralen.

De åtgärder som därefter vidtas beror på vad som hänt i lägenheten.

Det kan vara frågan frågan om en akut sjukdom. En ambulans dirigeras då till lägenheten eller så tar larmcentralen radiokontakt med någon Securitas-bil och en väktare kommer till den larmandes hjälp.

Ett annat alternativ är att larmcentralen ringer upp någon anhörig till den som larmat och talar om vad som hänt.

Det finns även tillfällen då jourhavande på larmcentralen kan klara av den uppkomna situationen. Viktigt för ägaren av en trygghetstelefon är att veta att kvalificerad hjälp alltid finns att få.

Personalen på larmcentralen kan inte avlyssna, vad som sker i lägenheten, förrän larmknappen är intryckt. Först därefter kan personalen anropa och lyssna. Får man då ingen talkontakt över höttalaren/mikrofonen, sänds en Securitas-bil hem till den som larmat.

I telefonunderställets utrustning ingår en s k anhörigknapp. När den trycks in rings automatiskt den anhörige upp, vars telefonnummer är inprogrammerat. Telefonkontakten underlättas avsevärt genom att man härigenom slipper slå ett 6- eller 7-siffrigt nummer på finger-skivan. Telefonnummer med annan riktsiffra än trygghetstelefonens kan även programmeras.

Den bärbara larmknappen kom här till användning efter en lindrig halkolycka i badrummet.

Trygghetstelefonen ringer automatiskt upp Securitas-centralen. Operatören där vet omedelbart vem som ringer. Efter samtal med operatören sätter Securitas snarast in de åtgärder som behövs.

Ett larm inom storstockholmsområdet går till Securitas-centralen på Lindhagensgatan i Stockholm.

Securitas-centralen kan sända väktare, läkare, vårdpersonal, ambulans, anhörig eller vidta annan lämplig eller önskad åtgärd.

TRYGGHETSTELEFON

Beställningssedel

Beställningssedeln insändes till
LMS-PRIVAT, LM Ericsson Telemateriel AB,
Box 23039, 104 35 Stockholm.

Beställningen är preliminär tills abonnemanget
bekräftats av LMS.

Beställare

Namn:

Adress:

Tjänsteställe:

Tel arb: bost:

Utrustningen placeras hos

Namn:

Adress:

Telefon:/.....

Hjälpbehov (ej nödvändig uppgift)

Telefonnummer till anhörig (se rutan ovan

"Vilka hjälpfunktioner har ...")/.....

De sex i styrelsen för Marcus Wallenbergs guldmedaljörersfond sammanträder år 1975. Fr v Lars Bergman (f d HF/Vt 11), framlidne VD Björn Lundvall, Marcus Wallenberg, Nils Svensson (LME/KD), Folke Zandin (f d HF/VaC) samt framlidne Ture Fasth (f d HF/Vt 15).

MARCUS WALLENBERG (från sidan 4)

tric Manufacturing Company, numera North Electric Company (NEC), en av de äldsta telefonfabrikerna i USA.

Telefondriften i USA dominerades av American Telephone and Telegraph Company tillhörande Bellkoncernen. NEC lyckades emellertid att komma in på den av Bellkoncernen oberoende marknaden, framför allt med moderna koordinatväljarsystem. Under de år LME ägde aktier i NEC, skedde en betydande koncentration av de mindre telefonbolagen, och speciellt en grupp, United Utilities Inc., hade en mycket snabb tillväxt genom uppköp av andra telefonbolag. Hos denna grupp, som var bolagets kund, uppstod ett önskemål att ha en egen fabrikation av telefonmateriel. Förhandlingar upptogs och resulterade 1966 i en försäljning av aktiemajoriteten i NEC till United Utilities, som året därpå köpte LMEs återstående aktier. Båda aktieförsäljningarna

medförde god realisationsvinst.

LM Ericssons intresse för USA, som marknad, som källa till teknologiskt kunnande och som finansmarknad, aktualiserades åter i slutet av 1970-talet och resulterade 1980 i en ny företagsbildning tillsammans med Atlantic Richfield, det stora oljebolaget. Vårt nya, till 50 % ägda Anaconda-Ericsson, hoppas vi ska utvecklas till en viktig komponent i Ericsson-koncernen.

De citerade exemplen illustrerar Marcus Wallenbergs kunniga, kloka och framtidsinriktade arbete för att bygga upp LM Ericsson till en stor svensk industri; i dag en i hög grad respekterad koncern i den internationella finans- och telekommunikationsvärlden. I Sverige representerar koncernen hög teknologisk skicklighet, kvalitet och, tror jag, visar också i dagens svåra teknikomvandlingsprocess omdöme, förhandlingsvilja och omtanke.

När Marcus Wallenberg själv berättade om sitt arbete var han noga med att framhålla de insatser hans medarbetare gjort och hur beroende han hela tiden varit av deras arbete och stöd.

Som koncernchef har jag haft utomordentlig nytta och inspiration av hans hjälp vid problem, där hans kännedom om koncernen och dess marknader varit ovärderlig.

Marcus Wallenberg har lämnat mångfaldiga bevis på sitt stora intresse för människorna bakom verket. Här ska blott erinras om den donation av en miljon kronor till en fond för guldmedaljörer och deras familjer som skedde vid 1968 års guldmedalj-utdelning, och som under årens lopp ökat med avsevärda belopp.

Som ett bevis på LMEs stora tack-samhet till Marcus Wallenberg, beslöt bolagsstämman år 1977, då Marcus Wallenberg avgick som styrelseordförande, att anslå 5 miljoner kronor till "Marcus Wallenbergs fond för vetenskaplig forskning och utbildning" med syfte att befrämja koncernens och dess anställdas vidare utveckling. Samtidigt utnämndes Marcus Wallenberg till hedersordförande i bolagets styrelse.

Vi kan alla hedra Marcus Wallenberg genom att minnas det mål som han satte år 1933 "att säkerställa bolagets fortsatta bestånd såsom ett livskraftigt, oberoende svenskt företag med möjlighet till fortsatt utveckling" och genom att med våra egna insatser tillsammans arbeta vidare för detta.

LM Ericssons Tellusanläggning invigdes 1973 av Marcus Wallenberg, som då höll ett nästan timslångt tal och svarade på frågor. Stanley Oscarsson (V-klubbsordförande) undrade hur det stod till med vår marknadsföring: – Ett orderrekord på fem miljoner, är väl inte fy skam. Vi ligger verkligen inte på latsidan, svarade Marcus Wallenberg. Sture Edsman, i mitten, var då verkstadschef på LME/HF.

Björn Svedberg

Björn Svedberg
Verkställande direktör
i Telefonaktiebolaget LM Ericsson

OFFICIELLT

● **LM Ericsson.** Den 27 augusti utnämndes nye XC Bengt Kellgren till direktör i bolaget.

Bengt Kellgren XC

Torbjörn Andersson (tidigare XF/GC) började den 1 september befattningen som XKC.

Torbjörn Andersson XKC

Samtidigt ändrades XK-sektorns ansvarsområde:

- X/I (Avdelningen för installation och underhåll) ryms nu inom XK med beteckningen XK/I och nya benämningen Anläggningskonstruktion och installation
- XK/B har överförts till sektorn XT med beteckningen XT/B
- XK/A överförs till XT-sektorn i den omfattning och vid den tidpunkt som pågående översyn av XK/A:s organisation leder till.

För koordinering av TEP-projektet i Saudi-Arabien gäller följande:

- Det överordnade ansvaret för såväl det tekniska och tidsmässiga genomförandet som för det ekonomiska resultatet av kontraktåtagandena med Ministry of PTT (MOPTT), dvs Telephone Expansion Project (TEP) åvilar XD **Ove Ericsson**.
- För den sammanhållande projektledningen för TEP bildades den 1 oktober enheten H. Avdelningen för TEP-samordning, med **Tord Andersson** (tidigare XF/ZC) som chef, HC.

Avdelningen ska planera, följa upp och rapportera

Tord Andersson HC

berörda aktiviteter samt vara koordinerande instans mellan divisioner och sakavdelningar inom LME och de dotterbolag som medverkar i projektet.

Avdelningen är Ericsson-gruppens sammanhållande kontaktorgan i förhållandet till Philips och Philips-Ericsson Joint Venture och driver här för Communication Centre, Saudi-Arabien.

Avdelningen ska även hålla sig informerad om övriga Saudi-Arabien-projekt, som har inflytande på TEP.

Tord Andersson är direkt underställd Ove Ericsson och är projektledare för TEP.

Den 1 oktober tillträdde **Rolf Pettersson** (tidigare SÖ/SKC) befattningen som chef, SXC, för produktionssektorn för publika växlar. I samband med tillträdet utsågs han till överingenjör i bolaget.

Rolf Pettersson SXC

Till efterträdare som SÖ/SKC har utsetts **Bertil Nordström** (tidigare OH/S/OC).

Bertil Nordström SÖ/SKC

Produktionsavdelningen S/O har överförts till produktionssektorn SI med undantag för den del av logistikverksamheten som funktionellt styrs av LM Ericsson Telemateriel AB (LMS).

Gunnar Svennefors SI/OC

Till tf platschef vid Oskarshamnsfabriken, SI/OC, har utsetts **Gunnar Svennefors** (tidigare S/OKC).

SRA BLIR HELSVENSKT NÄSTA ÅR

Det engelska General Company (GEC) äger 28,5 procent av aktierna i SRA Communications AB. Ägandet är historiskt och baserat på ett industriellt samarbete.

En överenskommelse har träffats om köp av GECs 135 000 aktier för cirka 90 miljoner kronor. Om berörda myndigheter godkänner affären blir Ericsson ensamägare till SRA vid årsskiftet.

MI OCH Z/C ÖVERFÖRS TILL SRA

Inom affärsområdet Försvarsprodukter finns inom den svenska delen av koncernen aktiviteter vid moderbolagets MI-division, SRA Communications AB samt LMEs avdelning för militär telekommunikation, Z/C. Genom överförandet av Data-saabs IDS-division till SRA har förutsättningarna förbättrats för att utveckla olika typer av kompletta system i samverkan mellan dessa enheter.

För att undvika onödigt dubbelarbete och ta till vara samordningsfördelar inom marknadsföringen är avsikten att vid årsskiftet sammanföra MI-divisionen med SRA. Den ska där tills vidare ingå som division och lokaliserad som nu i Mölndal och Borås.

Vidare avses att överföra Z/C till SRAs division för radiokommunikation. Härigenom uppnås fördelar betr teknisk utveckling och marknadsföring, bl a med tanke på SRAs behov av utrustning för lednings- och radiocentraler.

STRÖMFÖRSÖRJNINGEN TILL RIFA

LM Ericssons strömförsörjningsavdelning och AB Rifas avdelning för modulkraft kommer att slås ihop till en division inom Rifa. Organisationsändringen träder i kraft senast vid årsskiftet.

Moderbolagets kraftkunnande och Rifas erfarenheter av privatmarknaden förenas i och med detta till en enhet med goda tillväxtpotentialer.

Ett antal arbetsgrupper håller på att utreda hur respektive företags rutiner och ADB-system ska samordnas. Dessutom kommer en koordination av de båda kraftavdelningarnas marknadsföring att ske.

LM Ericssons Aktieägarförening:

ÅRSSTÄMMA DEN 2 NOVEMBER

Föreningens årsstämma äger rum tisdagen den 2 november klockan 18.00 i stora filmsalen hos Ericsson vid Telefonplan.

Före stämman serveras dryck (öl, kaffe, te) samt smörgåsar i nedre matsalen på HF. Kupong erfordras.

Vid stämman kommer bl a **Lars Ramqvist** (EIS/UC) att berätta om Ericsson Information Systems verksamhet.

ANMÄLAN OM DELTAGANDE

Namn:

Tjänsteställe:

Adress (pensionär):

Önskar kupong för dryck + smörgås:

Anmälan ska vara **Ulla Berg** (HF/DKS) tillhanda senast fredagen den 29 oktober.

SÖDRA OCH ÖSTRA AFRIKA - MÖJLIGHETERNAS MARKNAD

"Ingen försäljningssituation är den andra riktigt lik", anser de som arbetar med marknadsföring vid LMEs Telefonstationsdivision (X). Vi, som handhar X-kontakterna med "Möjligheternas Marknader" i södra

och östra Afrika, vill verkligen instämma i detta uttalande. Som "spindeln i nätet" får XF/FV-försäljaren många tillfällen till omväxlande och berikande arbetsuppgifter.

Det stora antalet marknader i denna del av världen ger goda möjligheter till många kundkontakter i skiftande och intressanta miljöer. Samtidigt är de flesta projekt av den storleken att de blir hanterbara för en (om dock energisk) försäljare. Dvs var och en på XF/FV har en god helhetsbild av vad som händer på den (de) marknad(er) hon/han arbetar med.

Då oftast inga dotterbolag eller tekniska kontor finns sker all vår marknadsbearbetning med hjälp av agenter direkt mot våra kunder. Det ger oss på XF/FV en stimulerande daglig kundkontakt i tekniska och kommersiella frågor.

Hård konkurrens, kundernas relativt begränsade resurser samt projekt av "turn-key" karaktär ger oss ofta svåra nötter att knäcka, samtidigt som vi därmed också får stimulerande och lärorika arbetsuppgifter.

Då vi för närvarande befinner oss i ett starkt inbrytnings- och expansionsskede vad gäller AXE i södra och östra Afrika, vill vi nu gärna för KONTAKTENS läsare informera om dessa marknader.

Vi behandlar i detta nummer av KONTAKTEN södra och östra Afrika. Men givetvis får vi ej glömma Ericssons traditionellt "tung" marknader i norra Afrika, dvs Tunisien, Algeriet, Libyen och Egypten, samt Nigeria mfl marknader i västra Afrika. Vi hoppas få tillfälle att återkomma till dessa vid ett senare tillfälle.

Förvaltningen i Malawi beställde i maj i år 4 000 lokallinjer AXE samt PCM-utrustning. Bilden visar PTT-huset i huvudstaden Lilongwe, som för övrigt inrymmer en ARF-station.

KENYA – ett exempel

För de flesta av de här länderna kan man skönja likheter i deras utan undantag spännande och intressanta historiska utveckling. Vad gäller möjligheter och problem för dessa länder i dagsläget finns också flera gemensamma drag. Låt oss därför ta Kenya som ett exempel.

POLITISK HISTORIA

Den afrikanska befolkning i Kenya består idag av ett antal stammar; den icke-

afrikanska minoriteten representeras främst av europeer, asiater och araber. Den europeiska kommersialismen kom till Kenya med "the British East Africa Company" på 1880-talet. Europeer tilldelades mark av den brittiska regeringen, och 1920 förklarades Kenya som brittisk koloni. Motsättningarna mellan den afrikanska befolkningen och den icke-afrikanska minoriteten intensifierades efter andra världskriget. "The Kenya African Union (KAU)" strävade efter olika politiska reformer. Mellan

1947 och 1951 organiserades ett nätverk av frihetskämpar, vars krav var att beslagtagen mark skulle lämnas tillbaka och att en oberoende afrikansk regering skulle bildas. Britterna förklarade undantagstillstånd 1952, och flög in trupper för att krossa upproret. Revolten, som medförde att cirka 100 000 afrikaner fick sätta livet till, slogs ner 1956.

Därefter accepterade britterna en omsvängning till ökat afrikanskt självstyre. KAU ombildades till "The Kenyan African Na-

Land	Oberoende (år)	Stats-skick	Religion *	Invånar-antal 1981 (milj)	BNP per capita 1978 (USD)	Inflation 1970-78 %	AXE-ORDER Lokallinjer	Internat transitlinjer
1. Etiopien	Aldrig koloni	Militär regim	1, 2	33,5	120	4,0		
2. Kenya	1963	Republik (ett parti)	1, 2, 3	16,2	330	12,0	1 000	
3. Tanzania	1961	"	1, 2, 3, 4	18,3	230	12,3		
4. Zambia	1964	"	1, 2, 3	5,8	480	5,7	656	
5. Malawi	1964	"	1, 2	6,2	180	9,1	4 000	
6. Zimbabwe	1980	Republik	1, 3	7,6	480	7,6	2 592	
7. Botswana	1966	"	1, 3	0,7	620	Ej tillgängligt		
8. Swaziland	1968	Monarki	1, 3	0,6	590	Ej tillgängligt		
9. Lesotho	1966	"	1, 3	1,4	280	11,2	4 000	833

* 1 = Kristendom, 2 = Islam, 3 = Inhemska, 4 = Hinduism

Kabelutläggning i Zambia utförd av inhemsk personal i LM Ericssons regi.

tional Union (KANU)", och Jomo Kenyatta släpptes fri för att bli partiets ledare. KANU vann 1961-års val, och 1963 blev Kenya en oberoende republik inom det brittiska samväldet. Oppositionen gick upp i KANU, och Kenya fick ett en-parti system.

roende republik inom det brittiska samväldet. Oppositionen gick upp i KANU, och Kenya fick ett en-parti system.

Emellertid splittrades KANU i två läger 1966. Oppositionspartiet "The Kenya Peoples Union (KPU)", bildades, som ville nationalisera utländska egendomar i Kenya. KANU däremot, ville öppna portarna ytterligare för främmande kapitalinvesteringar. Några år senare fängslades KPUs ledare och partiet förbjöds. I början på 1970-talet togs oppositionen över av en ny radikal grupp. De strävade efter ökad social rättvisa, bekämpande av korruption och mindre dominans för

utländska företag i Kenya. 1975 inträffade en serie bombexplosioner i Nairobi, följt av anti-regeringspropaganda, och rykten gick om en förestående kupp. Regeringen handlade emellertid snabbt även denna gång, och ordningen återställdes.

President Kenyatta, som varit Kenyas president under hela den oberoende perioden dog 1978. Vicepresidenten Daniel Arap Moi kunde ta över makten på ett förvånansvärt lugnt sätt. President Moi har i huvudsak fortsatt att driva Ken-

Verksamheten land för land

Verksamheten gäller området publik telekommunikation (LME/X). Länderna är numrerade i samma ordning som i tabellen/kartan på föregående sida.

ETIOPIEN (1)

Etiopien är en gammal LME marknad där våra stationer av typ AGF, ARK, ARF och ARM fortfarande är i drift. Landet har stort behov av ytterligare telefoni, men teleutvecklingen har på senare år stagnerat på grund av svårigheter att erhålla krediter. Vårt förhållande till kunden är fortfarande mycket gott.

KENYA (2)

Anbudstävling omfattande 32 400 linjer SPC digitalt har utlysts. Inlämningsdag är 1982-10-25. Projektet ska finansieras av Världsbanken.

Juni 1981 tecknades kontrakt för en av X:s första internationella AXE transitcentraler. Stationen är på 1 000 linjer, och ska tagas i drift i Nairobi oktober 1983. Även PCM-utrustning över befintlig förbindelsekabel ingår.

TANZANIA (3)

Offertinlämnades maj 1982 för en kombinerad AXE transit/lokal station för 3 000 abonnenter i Zanzibar. Projektet finansieras med IDA-kredit, och betraktas som pilotprojekt för digital telefoni i Tanzania.

ZAMBIA (4)

AXE har brutit sig in i Zambia genom order på utökning av den existerande internationella ARM stationen i Lusaka. Utökningen ska idriftsättas under 1984.

MALAWI (5)

Kontrakt har under maj 1982 tecknats med förvaltningen för en första AXE-anläggning i Malawi. Kon-

traktet omfattar 4 000 lokallinjer AXE samt PCM-utrustning över befintlig förbindelsekabel.

ZIMBABWE (6)

Maj 1982 tecknades kontrakt med förvaltningen för en internationell AXE station på cirka 2 000 linjer. Projektet finansieras med hjälp av SIDA-medel.

Ungefär samtidigt tecknade förvaltningen kontrakt med EBN/NERA i Norge för två radiolänkstråk med 960-kanals kapacitet från Zimbabwe till Botswana respektive Zambia. Ericsson står som underleverantör av multiplexutrustningen. Radiolänkdelens finansieras av NORAD och multiplexdelen av SIDA.

BOTSWANA (7)

En upphandling för digitalisering av Botswanas tele- nät med cirka 20 000 lokallinjer, en internationell station samt transmissions- och nätutrustning är utlyst. Arbetet med en "förkvalificeringsoffert" pågår nu hos Ericsson.

SWAZILAND (8)

Även i Swaziland finns redan LME/X-utrustning. Tolv ARF-stationer har nämligen tidigare levererats från FATME, Italien. FATMEs kontakter med kunden är synnerligen goda.

LESOTHO (9)

FATME har erhållit order på en internationell AXE station (cirka 800 linjer), där en del av utrustningen och det kompletta programpaketet kommer att levereras från Ericsson, Stockholm. Med Ericsson har förvaltningen dessutom tecknat kontrakt avseende bland annat 4 000 lokallinjer AXE.

Ericsson deltar nu också i en anbudstävling för en telexstation i Lesotho.

Förvaltningen bedrivs med konsultbistånd från SWED-TEL och dess tyska motsvarighet Detecon.

► yttas politik vidare. Vissa grupper i Kenya är för närvarande missnöjda med den ekonomiska politiken och korruptionen i landet. Ett kuppöversök ägde rum för ett par månader sedan, men president Moi kunde med hjälp av lojala inom armén behålla makten.

Under senare år har en del oroligheter inträffat kring Kenyas gränser. Somalia har sedan tidigt 1960-tal hotat Kenya militärt, och gjort anspråk på en stor del av nord-östra Kenya. Trots ideologiska skiljaktigheter mellan Kenya och Etiopien, har Kenya därför upprepade gånger sympatiserat med Etiopien i Oga-denkriget mot Somalia. 1976 gjorde Idi Amins Uganda anspråk på delar av västra

Kenya. Vidare har gränsen mellan Kenya och Tanzania varit stängd sedan 1977, vilket har haft ogynnsamma effekter på landet och kommunikationen med centrala och södra Afrika.

EKONOMI OCH HANDEL

Under 1960-talet var kenyanska regeringen frisinade gentemot främmande investeringar. Regeringen gick dock under 1970-talet in som delägare i landets främsta industrier, och tillåter nu nya utländska investeringar endast om det finns någon form av kenyanskt delägarande. Som i många andra afrikanska länder är således målet för utländska investeringar

någon form av "joint ventures" mellan främmande teknologi/finansiering och lokala partners. Mellan 60–70 % av industrin i Kenya ägs dock fortfarande av utländska intressen, även om denna del nu minskar. Icke-kenyanska medborgares möjligheter i lukrativa grossist- och detaljhandelsrörelser begränsas gradvis. Under 1970-talet infördes även ett stort antal importrestriktioner för att skydda och stimulera inhemsk industri, samtidigt som generösa krediter gavs till kenyanska affärsmän som ville starta verksamhet inom industri och handel.

Kenyas basnäring har allt sedan kolonialtiden varit jordbruk. Handelsbalansen är mycket känslig för fluk-

tuationer i världsmarknad. Priset på kaffe och te, då värdet av denna export i normala fall uppgår till 50 % av Kenyas totala exportvärde. Under senare tid har infrastrukturen utvecklats kraftigt, vilket har givit stimulans åt ett antal binärningar inom livsmedelsproduktionen, tillverkande industri och turism.

I den nuvarande femårsplanen vill man uppnå en mer balanserad utveckling mellan landsbygds- och stadsområden. Särskild vikt lägger regeringen vid utvecklingen av jordbruket, diversifiering av den tillverkande sektorn samt full exploatering av Kenyas naturtillgångar.

Lars Holmqvist

VARUMÄRKEN

Vad är ett varumärke och vad används det till? Hur väljer man ett varumärke och hur hindrar man andra att använda samma märke? Hur viktiga är varumärkena för Ericssonkoncernen?

Patentavdelningen (HF/DLP) sköter koncernens varumärkesfrågor. Avdelningschef Bengt Gamstorp berättar här om varumärken och försöker också ge svar på de vanligaste frågorna.

Praktiskt taget alla människor kommer dagligen i kontakt med varumärken. Man behöver bara läsa tidningarnas annonser eller gå in i en affär för att upptäcka alla varor har en beteckning, som används för att skilja dem från andra varor av samma sort. Beteckningarna kan vara ett fantasiord, ett namn eller en figur som används var för sig eller kombineras med varandra. Vårt nya koncernvarumärke

ERICSSON ≡

är ett exempel på en kombination av ett namn och en figur.

Alla sådana beteckningar som kan användas för att skilja en vara från andra varor brukar i dagligt tal kallas för varumärken. Varan behöver inte nödvändigtvis vara en produkt av något slag utan kan också vara en tjänst, t ex service och underhållsverksamhet. Varumärken är nödvändiga för att tillverkare och säljare ska kunna göra reklam på ett enkelt och upplysande sätt. Hur kan man i reklam, i broschyrer etc på ett enkelt sätt kunna skilja sin egen vara från konkurrenternas utan att ha varumärken till sin hjälp? Det går inte! Varumärket är därför ett viktigt konkurrensmedel och kan bli mycket värdefullt om det används och utnyttjas på rätt sätt.

En grundläggande förutsättning är förstås att ingen får använda ett varu-

marke som kan förväxlas med någon annans.

Staten måste därför på något sätt kunna ge tillverkare och säljare en ensamrätt till "deras" varumärken och praktiskt taget alla länder – ca 270 inklusive Sverige – har därför infört särskilda varumärkeslagar, där omfattningen av ensamrätten bestäms och där villkoren för att få ensamrätt regleras. Lagarna är olika från land till land, men för att göra det litet lättare för företag som, i likhet med Ericssonkoncernen, arbetar i många länder har länderna enats om vissa gemensamma bestämmelser så att ensamrätten får ungefär samma innehåll överallt.

Hur får man ensamrätt?

Ensamrätten får man enklast och bäst genom att varumärket registreras hos landets patentverk. Man kan i några länder bli i Sverige också få ensamrätt genom att under lång tid använda ett oregistrerat märke, men skyddet blir sämre och svårare att försvara.

Vi vill därför att koncernens alla varumärken registreras hos patentverken i alla länder där vi tänker använda dem.

Varje land kräver sin särskilda ansökan och man måste tala om för vilka varor man vill använda mär-

ket. Ansökan ger förtursrätt till varumärket och det lönar sig sedan inte för andra att försöka få ett liknande märke registrerat för samma eller liknande varor.

Ansökningarna kostar pengar i varje land och det blir dyrare ju flera varor man har med i ansökan. Speciellt viktiga varumärken som t ex

ERICSSON ≡

blir därför mycket dyra genom att vi måste täcka så många länder och så många

olika slags varor.

Koncernens varumärkesansökningar utarbetas av patentavdelningen både för Sverige och utlandet. Vi brukar börja med Sverige, därför att hemlandsregistrering underlättar registrering i en rad länder, och fortsätter några månader senare med ansökningar i utlandet. Det är viktigt att inte vänta för länge med utlandsansökningarna, och det är därför absolut nödvändigt att pa-

tentavdelningen senast tre månader efter att den svenska ansökan gjorts får besked om i vilka andra länder vi ska söka. I annat fall kan det hända att någon utomstående utomlands lägger beslag på vårt märke och sedan erbjuder oss att köpa tillbaka det!

Registrering brukar gälla i ungefär 10 år och kan sedan förlängas hur många gånger som helst genom att vi betalar nya avgifter.

Vad betyder ensamrätten?

När vi fått vår varumärkesregistrering kan vi med hjälp av domstol hindra andra att använda märken som liknar vårt och detta gäller inte bara för användning på varor och i reklam utan också i offerter, korrespondens, på utställningar etc. Vi kan dock inte hindra honom, om han enbart håller sig till varor som inte omfattas av vår registrering. Vi måste därför i vår varumärkesansökan också ta med sådana varor som vi bedömer att vi kommer att tillverka och sälja under kommande år.

Varumärket måste i de flesta länder användas inom en viss tid för att registreringen ska förbli giltig. Detta är speciellt viktigt i USA, där man håller styvt på användningskravet och begär att märket ska an-

vändas inom två år. I gengäld får man där ett bra skydd, och vi kan t o m få USAs tullverk att stoppa import av varor som inkräktar på vår amerikanska registrering. Samtidigt måste vi förstås se till att vi själva inte, när vi exporterar till USA, råkar ut för någonting sådant.

När vi har sålt en vara omfattas den inte längre av ensamrätten utan köparen får i sin tur sälja varan med vårt varumärke till en ny kund, utan att vi kan använda varumärkeslagen för att hindra honom. Köparen har också rätt att ta bort vårt märke från varan och han kan t o m sätta dit sitt eget. Vill vi hindra att vårt varumärke byts ut eller tas bort, måste vi därför skriva in ett förbud mot detta i försäljnings- eller licensavtalet.

Hur skyddar vi våra varumärken?

Använder vi varumärket på ett konsekvent och riktigt sätt så förbättras gradvis märkets förmåga att skilja våra varor från konkurrenternas. Man brukar säga att märket inarbetas. Förbättringen beror på att märket "fylls" med innehåll och inte bara förbinds med varan utan också med varans egenskaper, t ex prestanda och kvalitet. Är kvaliteten tillfredsställande och produktens prestanda bra får varumärket också ett "goodwill"-värde och mär-

ket kan på så sätt bli en ekonomiskt mycket värdefull tillgång för företaget.

Varumärket måste därför behandlas med samma omsorg som andra ekonomiska tillgångar.

Det är viktigt att märket alltid används i det utförande som registreringen visar. Man ser ibland att

ERICSSON ≡ delas och ≡ används enbart eller tillsammans med någon annan beteckning än **ERICSSON**.

En sådan användning försvårar inarbetningen av koncernvarumärket och kan inte tillåtas. Reklamavdelningen (LME/HF/R) har utarbetat en speciell handbok, den s k CVI-manualen, som talar om hur koncernvarumärket ska användas.

En försyndelse, som man ofta ser i löpande text och i broschyrer, är att varumärken används och böjs som vanliga ord, t ex "Här finns alla nya "glada" telefonapparater. Diavoxen och väggtelefonen, Ericofonen eller "Kobran" och den "gamla" Dialogen i moderna, fräscha färger". Detta är första steget i en process som kallas "degeneration" och som leder till att t ex DIALOG så småningom kan komma att uppfattas som en beskrivning på viss typ av telefon, som inte nödvändigtvis måste ha sitt ursprung hos oss. Märket har förlorat sin särskiljningsförmåga och duger därför inte längre som konkurrensmedel. Bra exempel på varumärken som har degenererat är grammofon, nylon, dyna-

mit och snabbköp, vilka tillsammans från början var utmärkta varumärken, men som genom felaktig användning blivit förstörda.

Våra varumärken måste därför alltid skrivas och användas så att det alldeles tydligt framgår, att det rör sig om varumärken.

Det bästa sättet att göra detta är att alltid använda de internationella beteckningarna ® och TM där ® betyder registrerat varumärke, medan TM betyder "trademark" och brukar användas för varumärken, som ännu inte är registrerade. Man skriver då t ex Diavox® eller Diavox™ i löpande text, i reklam, i broschyrer och på produkter. Vanliga skrivmaskiner saknar tyvärr typer för detta, och då måste man i stället skriva varumärket med enbart stora bokstäver, t ex ERITEX.

Patentavdelningen arbetar f n med en handledning som närmare beskriver hur man ska göra i olika aktuella tillämpningar. Den kommer under hösten att skickas ut till alla berörda enheter.

Hur ska vi välja våra varumärken?

Det viktigaste är förstås, att vi väljer varumärken som inte kan förväxlas med konkurrenternas, och att vi kan skydda våra märken emot efterapning genom att registrera dom.

Som jag tidigare sagt är det viktigt att vi får en registrering i Sverige och märkena måste därför klara de formella kraven i den svenska varumärkeslagen.

Märket får därför inte beskriva varan och inte heller dess användning, ett krav som kan tyckas lätt att uppfylla, men som tolkas strängt av patentverket. Varumärket får heller inte enbart bestå av en bokstavs- eller sifferkombination utan dessa måste i så fall samtidigt ha getts en viss design. MD 110 skrivet på vanligt sätt är därför inte ett varumärke i den svenska lagens mening, utan enbart en typbeteckning. Om bokstavs-

kombinationen är uttalbar räknas den emellertid som ett ord och kan då registreras, som t ex i fallet AXE eller RIFA. Lagen medger dock registrering av bokstavskombinationer som använts så länge och så mycket att kundkretsen uppfattar dom som särskiljande, s t ex i fallet SRA.

Klarar märket de här kraven är utsikterna goda att det godkänns, såvida det inte redan är upptaget av någon annan. I så fall måste vi ändra på märket men möjligheten finns också, även om den är sämre, att undantagsvis avstå från Sverige men ändå gå vidare utomlands.

Innan en ansökan görs undersöker patentavdelningen om märket fyller kraven. Vi använder oss då av databaser och konsulterar dessutom patentverket. Detta kan ta upp till två månader,

Pensionärslunch på Skansen

Se även sista sidan!

Den 36:e pensionärslunchen genom tiderna samlade omkring 1 300 trotjänare lördagen den 11 september på Skansens restauranger Solliden och de två loft. Från moderbolaget kom drygt 900 pensionärer, SKV bidrog med cirka 250, SRA med nästan 90, Rifa med ett 40-tal och LMS med cirka 20.

Fritidskommitténs ordförande Kurt Persson var lagom lättsam konferencier. Det fina vädret var beställt och efter lunchen – en populär rimmad lax – hälsade alla välkomna till LM-dagen på Gröna Lund för att "åka karusell och kaka karamell".

VD Björn Svedberg befann sig i Sydamerika, varifrån en hälsning kom genom finansdirektör Fritz Staffas, som svarade för talet till pensionärerna.

– AXE är framgångsrikt, stororder till Ericsson från Korea och Malaysia och för-

608296/6 Vice VD Fritz Staffas (LME/ED) höll talet till pensionärerna.

hoppningar om en mycket större USA-marknad samt lovord för SRA är starkt positiva bitar i verksamheten, sade han bland annat. Problem finns förstås – det är t ex valutan som spökar och teknikomställningen som medför minskat antal medarbetare inom hela koncer-

nen. Men framtiden ser ändå ljus ut, menade Staffas. Och så hurrades det 4-faldigt och

kraftfullt för Ericssonkoncernens fortsatta framgångar.

Glad i laxen var Kalle Åbrand (Deol) med maken Britta i blått mittemot. Det var också Arne Jonsson (Vt 39), 81 år, och maken Inga.

och man måste undvika att under mellantiden trycka broschyrer, göra reklam och märka produkter innan märket fått klarsignal. I annat fall kan man få både besvär och extra kostnader.

Av många skäl, även ekonomiska, vill vi försöka begränsa antalet varumärken inom koncernen. Patentavdelningen arbetar därför

med ett förslag till en "varumärkes-policy" för koncernen, som vi hoppas kommer att minska behovet av särskilda produktvarumärken. Förslaget blir färdigt under hösten och efter att berörda enheter yttrat sig bör de nya rekommendationerna kunna bli tillgängliga i början av nästa år.

Ett SKV-bord med på vänster sida Birgitta Svensson (ÅL), maken Gösta samt 80-åriga Nils Strömblad (ÅL). Höger sida: Knut Johansson (ÅL), 85 år, maken Karin, Lilly Ström och Vera Johansson (Sbg), 71 år.

Bilden nedan med på höger sida: Uno Bigert (SRA) och Tyra Lindström. Mittemot: Elly Moberg och maken silverplaketören 69-åriga Gunnar Moberg (SRA/Vt 19).

KCM i fotboll: FRAMÅT FÖR NORRLAND

Årets KCM-slutspel i fotboll hölls i Norrköping under veckoslutet 5-6 juni med IK Spetsen från NG som arrangör. Tävlingarna gick på Himmelstalunds södra planer och med ishallen som centrum. Strålände väder på lördagen, +31° i skuggan, medan det på söndagen var något vanligare sommarväder, +16°, mulet, några regnstänk och solglimtar då och då. 20 lag från hela landet ställde upp, från Piteå i norr till Karlskrona i söder.

Lördagen blev påfrestande på grund av värmen, men lagen visade fin kämpaglöd. 28 kvalificeringsmatcher spelades mellan kl 9-16 och av dessa var flera mycket bra. Efter lördagens spelomgång åkte gästande lag hem till sina respektive hotell, för att sedan samlas till supé kl 19.00 på Strömsholmen. Där blev en lyckad kväll med god mat och fin dansmusik. Kanske lite trångt, men det ska ju vara kroppskontakt nu för tiden.

Med start kl 09.00 på söndagen spelades finaler och matcher om tredje pris. I finalen 7-manna, damer, spelade Söderhamn mot Mölndal. Söderhamn vann med 1-0, målet gjort av **Petra Hellström**, en av de bästa spelarna i laget. Hon kunde åka hem med vandringspriset och sina lagkompisar och tala om för sin tränare **Ove Törnqvist** att han nu hade att börja krypa mellan Söderhamn och Glödsbo, en sträcka på ca 15 km, som han lovat, om hans flickor vann.

HF, Stockholm, placerade sig på tredje och Karlskrona på fjärde plats.

I 11-manna finalen, herrar, möttes Mölndal och HF, Stockholm. I en jämn match segrade Mölndal med 2-1, målen för Mölndal gjordes av **Jörgen Börjesson** och **Kjell Johansson**. Nästade för HF gjorde **Göran "Hulken" Holmqvist**. Duktig i HF:s lag var målvakten, som bl a tog en straff.

Rifa/Kalmar tog tredje och GV/Stockholm fjärde plats. IK Spetsen, Norrköping, mötte Delsbo i finalen 7-manna, herrar. I matchen där båda lagen hade fina chanser att göra mål, kan noteras en snygg bakåtnick i 15e minuten av **Kent Jacobsson**, Spetsen. Bollen gick precis över målet. **Peter Finne** gjorde 1-0 för Spetsen på straff i 17e minuten. Delsbo hade ett stolpskott i 22a minuten. I 28e minuten åkte Spetsen på en 5 minuters utvisning på grund av felaktigt byte. I 29e minuten kvitterade **Göte Hermansson** säkert på straff för Delsbo.

Andra halvleken var lik den första, möjligen med något övertag för Spetsen. 1-1 var resultatet vid full tid. Förlängning 2x10 minuter spelades. Delsbo kunde ha tagit ledningen i 2a minuten, men det hårda skottet tog i överläggaren. Matchen avgjordes inte förrän i 18e minuten då Delsbo fick segermålet, på ett oturligt självmål och missförstånd i Spetsens försvar.

Söderhamn tog tredje plats och ELLEMTTEL fjärde plats. Prisutdelningen hölls i Mässhallarna efter avslutat spel. Prisutdelare var **Gösta Johansson** och assisterade gjorde **Bengt Holm**. Alla var glada och nöjda för fint genomförda tävlingar.

Det tunga arrangörslasset har dragits av **Peter Johansson**, **Bengt Holm** och **Gösta Johansson**. IK Spetsen vill framföra ett hjärtligt tack till funktionärer, ledare och spelare som gjorde det möjligt att göra koncernmästerskapstävlingarna till vad de blev.

Lennart Nilsson

Foto: Tony Kränglin

Söderhamns damer finalbesegrade Mölndal med 1-0. Överst från vänster: Rune Eriksson, Gunilla Öhrner, Carina Andersson, Monica Persson, Marianne Steen, Pethra Hellström och Gun Persson. Nederst: Ulla Hellberg, Gunda Hellberg samt Birgitta Wallgren.

RESULTAT

7-MANNA DAMER

GRUPP 1

KA	-	VY	2-0
ÖS	-	MÖ	1-2
MÖ	-	KA	2-1
VY	-	ÖS	1-0
ÖS	-	KA	3-4
MÖ	-	VY	2-1

Poäng

1) MÖ	6-3	6
2) KA	7-5	4
3) VY	2-4	2
4) ÖS	4-7	0

GRUPP 2

SÖ	-	NG	2-0
RIF/KM	-	HF	1-2
HF	-	SÖ	1-2
NG	-	RIF/KM	1-2
RIF/KM	-	SÖ	0-1
HF	-	NG	4-3

Poäng

1) SÖ	5-1	6
2) HF	7-6	4
3) RIF/KM	4-4	2
4) NG	4-8	0

FINAL

MÖ	-	SÖ	0-1
----	---	----	-----

MATCH OM TREDJE PRIS

KA	-	HF	7-8
(efter straffsparkar)			

7-MANNA HERRAR

GRUPP 1

BO	-	SÖ	3-6
SÖ	-	DO	1-3
DO	-	BO	2-2

1) DO	5-3	Poäng	3
2) SÖ	7-6		2
3) BO	5-8		1

GRUPP 2

EUA	-	NG	0-1
VY	-	NG	1-3
EUA	-	VY	3-2

Poäng

1) NG	4-1	4
2) EUA	3-3	2
3) VY	3-6	0

FINAL

DO	-	NG	2-1
(efter förlängning)			

MATCH OM TREDJE PRIS

SÖ	-	EUA	4-0
----	---	-----	-----

11-MANNA HERRAR

GRUPP 1

SKV/PÅ	-	GV	1-3
GV	-	MÖ	0-1
SKV/PÅ	-	MÖ	1-2

Poäng

1) MÖ	5-1	4
2) GV	3-4	2
3) SKV/PÅ	2-5	0

GRUPP 2

RIF/KM	-	KA	2-1
HF	-	RIF/KM	3-0
HF	-	KA	1-1

Poäng

1) HF	4-1	3
2) RIF/KM	2-4	2
3) KA	2-3	1

FINAL

MÖ	-	HF	2-1
----	---	----	-----

MATCH OM TREDJE PRIS

GV	-	RIF/KM	2-4
----	---	--------	-----

KCM i tennis:

TRE TITLAR GICK TILL KARLSKRONA

Årets koncernmästerskap i tennis spelades i Visby den 6–8 augusti. Bra arrangör var LM Ericssons Sportklubb i Visby med de driftiga tävlingsledarna Dick Dahlström, Helge Mallin och Bertil Olsson.

Tävlingen hade lockat 81 deltagare från 18 koncernklubbar i Sverige och Finland, som representerades av LMF/Jorvas. Att turneringen var omfattande förstår var och en när 109 matcher spelades i de fyra olika klasserna.

Tävlingen inleddes fredagen den 6 augusti. Huvudarena var Botalunden med sina fyra banor. Men matcher spelades även på regementet A 7s och Snäcks banor.

Det fina vädret och värmen höll i sig under alla tre speldagarna. Tyvärr blev en del tvungna att spela inomhus i tält, där temperaturen på eftermiddagarna gick över 35 grader.

Samtliga finaler och ett par av semifinalerna spelades på söndagen.

HERRKLASSERNA

Koncernmästare i herrsingel blev **Björn Lindvall**, LME/KA. Med sitt mjuka och följsamma spel hade Lindvall – som för övrigt varit koncernmästare tidigare – till synes inga som helst problem att ta sig den långa vägen till final.

Före finalen lyckades ingen av hans motståndare att spela till sig mer än tre games. I semifinalen mötte Lindvall en annan framgångsrik spelare, **Mats Svedin** från LME/HF. Svedin hade tidigare visat bra taktik och överraskat med att slå självaste **Sören Bylund**, Visbys egen storspelare och en av Gotlands bästa.

På den andra halvan återfanns titelförsvaren och favoriten **Per Johansson**, ELLEMTEL. Johansson verkade också redan från början ha siktet inställt på final och sparade på krutet så långt motståndet tillät. Först i semifinalen mot **Tomas Kaponen**, LME/HF, fick Johansson i en hård 3-setare visa prov på sin verkliga styrka.

Finalen mellan de två stora, Lindvall och Johansson, blev en verklig toppmatch. Med strålade tennis, olidlig spänning och entusiastisk publik.

I Tie-break i avgörande set var Johansson bara några bollar från segern, men Lindvall stod till slut som värdig mästare. Jämnare kan knappast en final bli. Segersiffrorna blev 6–3, 5–7, 7–6.

I herrdubbel tog Lindvall sin andra mästartitel genom att tillsammans med **Gösta Larsson** besegra turneringens kanske största överraskning, paret **Tony Lundberg/Christer Sundvall** från LME/SÖ med siffrorna 3–6, 6–3, 6–0. Söderhamnsparet Lundberg/Sundvall gick oseende till final och bjöd på fin underhållning genom friskt spel och hård satsning.

Veteranklassen bjöd på många hårda och välspelade matcher, men också flera "0–0"-matcher (matcher som slutar 6–0, 6–0), vilket tydde på stor skillnad i spelstyrka bland deltagarna.

Foto: Bertil Olsson

1982 års koncernmästare i tennis. Från vänster Bo Ragnemalm (EIS/LI), som vann veteransingeln, Gösta Larsson, Karlskronafabrikens chef och Björn Lindvall, också från LME i Karlskrona, tog hem herrdubbeln. Björn blev dessutom herrsingelmästare. Mera Karlskrona – Barbro Sandberg som triumferade i damklassen.

Blivande koncernmästaren **Bo Ragnemalm**, (EIS/LI), visade sin styrka bl a genom att inledningsvis spela två 0–0-matcher i rad. I finalen mötte Ragnemalm Visbys **Tore Mattsson**, som genom tre 3-setsmatcher i rad verkligen fått kämpa till sig en finalplats. Efter den fina prestationen blev det emellertid stopp för Mattsson. I finalen blev Ragnemalm för svår och vann övertygande med 6–4, 6–1.

DAMKLASSEN

Damklassen vanns även i år av **Barbro Sandberg**, LME/KA. Därmed erövrade Karlskrona totalt tre titlar. Koncernmästarinnan visade upp ett kunnande och en säkerhet, som var helt överlägsen de andra damernas. I finalen spelade hon även denna gång mot **Christina Falcon**, LME/HF, som kämpade tappert men inte lyckades hejda Barbro Sandbergs säkra framfart. Sandberg vann med 6–1, 6–1.

Koncernmästerskapen i Visby går till historien som ett av de bästa genom tiderna. Visserligen fick de duktigaste spelarna som vanligt slita hårt, men mellan matcherna kunde alla glädja sig åt ett otroligt fint sommarväder och Visbys många sevärdheter.

RESULTAT

Damfinal: Barbro Sandberg, LME/KA – Christina Falcon, LME/HF, 6–1, 6–1. Delad 3:e plats: Vivi Jaktlund och Asta Johansson, båda LME/HF.

Veteransingelfinal: Bo Ragnemalm, EIS/LI – Tore Mattsson, LME/VY, 6–4, 6–1. Delad 3:e plats: Gösta Larsson, LME/KA, Stig Stjärnqvist, LME/OH.

Herrsingelfinal: Björn Lindvall, LME/KA – Per Johansson, EUA, 6–3, 5–7, 7–6. Delad 3:e plats: Mats Svedin och Tomas Kaponen, båda LME/HF.

Herrdubbelfinal: Gösta Larsson/Björn Lindvall, LME/KA – Tony Lundberg/Christina Sundvall, LME/SÖ, 3–6, 6–3, 6–0. Delad 3:e plats: Per Johansson/Bertil Nilsson, EUA, och Sören Bylund/Tore Mattsson, LME/VY.

Owe Nilsson/HF
Bertil Olsson/VY

KONTAKTEN
Box 32 073
126 11 STOCKHOLM
LME/HF rum 6133

Utkommer med
6 nr per år

Tryck: ESSELTE
ROTOGRAVYR AB

Ansvarig utgivare:
John Meurling

Redaktör:
Bert Ekstrand
telefon 08/719 2048

I redaktionen:
Göran Hannerz
telefon 08/719 3546

**Personal-
tidning för
Ericsson-
koncernen**

ERICSSON

ISSN 0345-6471

UTGIVARKORSBAND

PENSIONÄRSLUNCHEN

En kvintett från Rifa med på vänster sida Anna-Lisa Söder i Norrbottensdräkt samt Vera Schorohov. Höger sida: Judith Widell, Mimmi Carlsson och personalchefen Thomas Lindström.

LMS hade dålig anslutning och endast drygt 20 pensionärer hade sökt sig till Nyloftet. Vänster sida: Wilhelm Danielsson (LMS) med maken Gunborg. Mittemot ses Åke Gillberg (LMS) samt 82-årige Georg Bergquist, som även jobbat vid "packningen" på LME/HF.

Efter lunchen på Solliden drog sig många ned till Gröna Lund. Så också dessa glada f.d. medarbetare. De är fr v Folke Uhlén (X/Adm), Lennart Isoz (TV/Vt 742) och Erik Erikson (Vbt och 27:an), nestorn i gänget med sina 81 år.

"Grönan" lockade inte alla. Detta dubbelpar mötte KONTAKTEN på väg till Bollnästorget på Skansen. Fr v ses Alva Tollqvist (Rf), 82 år, och maken Charles (Dhu), 87 år, samt betydligt yngre Ester och Ivan Rogstadius. Ivan arbetade på X/B, när han gick i pension.

Text: Bert Ekstrand. Foto: Börje Holm. Se även sidan 13!

REDAKTIONSOMBUD

BORÅS Georg Skoog · INGELSTA Lennart Nilsson · KARLSKRONA Helene Breitholtz · KARLSTAD Ann-Britt Blomberg · KATRINEHOLM Åke Jurstrand · KRISTIANSTAD Gunnar Holm · MÖLNDAL Lars Köhler · OSKARSHAMN Lars-Erik Enarsson · SÖDERHAMN Rune Kjellberg · VISBY Eva Boberg · EIS Berith Brännström · LMS Thord Andersson · RIF Karl-Erik Bernstål · SKV/SUNDBYBERG Håkan Bergendahl · SKV/HUDIKSVALL Ulf Mickelsson · SKV/PITEÅ Jarl Sundkvist · SRA Marianne Laurell · TCN Hans Segnestam